

o podmíněném odsouzení, nýbrž jest naopak výrokem tím uložena náhrada škody všem obžalovaným bezpodmínečně. Zmíněný výrok trpí tudíž nevytýkanou zmatečností podle čís. 11 Šu 281 tr. ř.; bylo proto podle jasného znění Šu 4 zmíněného zkoná po rozumu Šu 290 tr. ř. dotyčný výrok doplniti a vysloviti, že jest povinností obžalovaných, by nahradili způsobenou škodu pouze podle svých sil.

Čís. 2056.

Zákon o právu původcovském ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák.

Obkreslení stavebních plánů.

Zaplacením plánů stavebníkem původci nenabývá stavebník práv napodobovacích (rozmnožovacích) a nemůže je na jiného převésti (§Šy 18, 51 zákona).

Omyl (nevědomost) co do ustanovení zákona původcovského neomlouvá (§Šy 3, 233 tr. zák.).

Ochrana vztahuje se i na část díla (§ 3 zákona).

§ 51 zákona předpokládá úmyslnost jednání, spojenou s vědomím o jsoucnosti cizího práva původcovského; stačí *dolus eventualis*.

Ani s hlediska Šu 53 zákona nevyvíňuje omyl, záležející v tom, že plán (jeho kopie) pro nepatrné změny na něm provedené a pro zaplacení osobou třetí (stavebníkem) není dílem cizím.

»Uvedením díla do oběhu« (§ 53 zákona) na rozdíl od uveřejňování, odbývání (§Šy 23, 31, 37, 40 zákona) jest každá dispozice jím, jež činí je osobám třetím přístupným; může se státi i vzhledem k jedinému exempláři, aniž třeba rozmnožování díla; stačí předložení kopie plánu stavebnímu úřadu.

(Rozh. ze dne 24. srpna 1925, Zm II 320/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečným stížnostem státního zastupitelství a soukromého obžalobce Viléma L-y do rozsudku krajského soudu v Nov. Jičíně ze dne 24. ledna 1924, pokud jím byl obžalovaný Adolf Sch. podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžalob vznesených naň veřejným obžalobcem pro přečin podle Šu 53 zák. ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák. a soukromým obžalobcem Vilémem L-ou pro přečin podle Šu 51 téhož zákona, zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu své stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

A) Zmateční stížnost soukromého obžalobce uplatňuje důvody zmatečnosti podle čís. 5 a 9 a) Šu 281 tr. ř. V onom směru vytýká napadenému rozsudku rozpor se spisy a neúplnost. Není však po zákonu doličena, neuvádějíc, co soud předpokládal v rozporu se spisy jako jejich obsah. Polemika se závěrem není doličováním důvodu podle čís. 5 Šu 281 tr. ř. Ani neúplnosti, ježto nalézací soud nepřihlížel k okolnosti, že sám obžalovaný vyzýval Artura Sch-a, by nejdříve dal vše

do pořádku s Vilémem L-ou a zaplatil mu, tu není, neboť soud tuto okolnost předpokládal a předpokládá dále, že obžalovaný právě měl za to, že zaplacením plánů přestávají všechna práva L-ova. Rovněž se nedoličuje uplatňovaný rozpor se spisy aniž jiný důvod zmatečnosti čís. 5 Šu 281 tr. ř. dovozováním, že tu jest objektivně i subjektivně zasaženo do práv původcovských, což ostatně rozsudek taktéž předpokládá ohledně objektivní stránky. Že obžalovaný Adolf Sch. nebyl oprávněn pokládati stavebníka Sch-a za vlastníka plánů, že přes zaplacení plánů zůstal L. původcem, a že nikdo nesměl plány těmito nakládati způsobem jemu vyhrazeným, není doličováním žádného z důvodů čís. 5 Šu 281 tr. ř., nýbrž námitkou právní. Jest v ní výtku nesprávného právního posouzení věci, když rozsudek spatřuje jeden z důvodů vylučujících vědomost zásahu na straně obžalovaného v tom, že obžalovaný pokládal plány zaplacením za majetek Sch-ův. Jde o otázku, zda vylučuje bezelstnost ohledně práva k reprodukci vědomost zásahu in objecto předpokládaného. K otázce této bude se vráceno. Zatím budiž jen krátce opakováno, že jak ukázáno, stížnost co do uplatňovaného důvodu formálního není vlastně ani provedena. Skutková zjištění rozsudku nabývají tím povahy závazné základny, z níž jest jak zmateční stížnosti, tak soudu zrušovacímu vycházení při přezkoumávání rozsudku po stránce právní.

K přezkoumávání tomu nesoucího se důvodu zmatečnosti rozsudku podle čís. 9 písm. a) Šu 281 tr. ř. však stížnost neprovádí ve svých dalších vývodech po zákonu. Že obžalovaný in objecto zasáhl do výlučných práv soukromého obžalobce, rozsudek předpokládá. Ve směru subjektivním rozsudek naproti tomu o vině obžalovaného přesvědčení nenabyl. Toto jeho zjištění jest povahy skutkové a jako takové jest s hlediska uplatňovaného hmotněprávního důvodu zmatečnosti neodporovatelným. Ovšem mohla by zmateční stížnost dovozovati, že ve zjištění tom obsažené a se projevující právní pojetí vědomosti jako náležitosti skutkové podstaty Šu 51 zák. pův. (nebo okolností vědomost vylučujících), je nesprávné. Toho stížnost na tomto místě nečiní, nýbrž jen dovozuje, že mělo býti za svědomitého zkoumání výpovědí všech slyšených osob a při správném uvážení stavu věci přijato za prokázáno, že obžalovaný dopustil se zásahu do původcovských práv stěžovatelových vědomě. Těmito vývody se dále zabývatí nelze i zbývá ve zmateční stížnosti za předmět rozboru jen vzpomenuť již věta z odstavce věnovaného čís. 5 Šu 281 tr. ř., jejíž smysl dá se formulovati ve výtku mylnosti rozsudku v právním předpokladu, že může býti obžalovanému přiznána nevědomost zásahu proto, že pokládal stavebníka za vlastníka plánů, čímž patrně mělo býti řečeno, že obžalovaný byl toho mínění, že na původcovská práva L-ova již ohledu brátí nemusí. Vskutku rozsudek, zjistiť, že obžalovaný stavební plány, soukromým obžalobcem zhotovené, jež uznává za dílo výtvarných umění ve smyslu Šu 4 čís. 6 zákona původcovského, v podstatě obkreslil, a, shledav v tomto jednání obžalovaného ve směru objektivním zásah do původcovských práv L-ových podle Šu 21 zákona, nenabyl přesvědčení, že obžalovaný byl si toho vědom, že, obkresluje v podstatě plány soukromého obžalobce a přičiňuje některé změny (něco málo na nich pozměňuje), dopouští se zásahu do práv autorských, že tedy zásahu toho dopustil se vědomě, i sprostil

ho z obžaloby, neshledáváje skutkovou podstatu přečinu podle §u 51 zákona za dánou po stránce subjektivní. K uvedenému přesvědčení dospěl nalézací soud proto, že obžalovaný vyhotovil ku příkazu stavebníka Sch-a plány nové se změnami Sch-em požadovanými a obkreslil z plánů soukromým obžalobcem L-ou zhotovených jen ostatek, takže provedení přece jen vypadlo poněkud jinak, a dále proto, že obžalovaný pokládal stavebníka Sch-a, jenž byl plány staviteli L-ovi zaplatil, za jejich vlastníka. Nalézací soud tedy uznává za jeden, a to zajisté nikoli méně závažný, z obou důvodů, pro které nemohl nabýti přesvědčení, že obžalovaný si byl vědom svého v rozsudku objektivně předpokládaného zásahu do původcovských práv L-ových, tu okolnost skutkově zjištěnou, že obžalovaný pokládal stavebníka Sch-a za vlastníka plánů. Že obžalovaný pokládal Sch-a za původce plánů, rozsudek nepředpokládá, i nelze o tom pochybovati, že vsunutá věta o zaplacení plánů Sch-em L-ovi má význam odůvodnění zmíněného předpokladu obžalovaného. Tím, že rozsudek tento předpoklad obžalovaného takto odůvodňovaný uznává za důvod nevědomosti obžalovaného, že svým jednáním vsahuje do původcovských práv L-ových, uznává rozsudek tuto obranu obžalovaného za právně přípustnou.

To jest však stanoviskem právně pochybeným. Podle §u 18 zákona není bez zvláštní úmluvy obsažen převod práva napodobovacího nebo rozmnožovacího v tom, že vlastnictví k dílu výtvarných umění přenechá se zdarma neb úplatně jinému. Že stavebník Sch., zaplativ L-ovi plány, jím zhotovené, nenabyl tím a tudíž ze své strany nemohl na obžalovaného přenést práva napodobovací nebo rozmnožovací, je tím jasně řečeno. Opačné mínění obžalovaného bylo tedy právně mylným. Tento právní omyl týkal se zásady zákona o právu původcovském, jejíž i v ustanoveních o vzniku, trvání a rozsahu práv původcovských pokládáti dlužno za doplněk obecného zákona trestního, poněvadž obsahem ustanovení těch je podmíněna použitelnost trestních sankcí původcovského zákona. Pro tento názor, shodující se se stanoviskem dosavadní judikatury a panující nauky, mluví také zřetele praktické, jelikož by jinak pachatelé namnoze unikali trestu prostou výmluvou, že jim ustanovení zákona o právu původcovském nebyla známa. Omylem nebo nevědomostí co do ustanovení zákona původcovského nemůže se tedy podle zásady §u 3, 233 tr. zák. nikdo úspěšně hájiti. Soud první stolice tudíž pochybil, když uplatňování uvedeného trestněprávního omylu obžalovaného uznal za důvod, opodstatňující předpoklad jeho bezelstnosti. Než i druhý z obou důvodů jest z téže příčiny vadným. Rozsudek sám uznává, že obžalovaný okopíroval plány L-ovy »v podstatě«. Podle zásady §u 3 zákona, o níž platí totéž, co již uvedeno, vztahuje se ochrana zákona i na části díla, tím spíše na jeho části podstatné. Nesmělo tedy býti obžalovanému přiznáno za důvod vylučující vědomost ve smyslu §u 51 zákona, t. j. úmyslnost jednání, spojenou s vědomím o jsoucnosti cizího práva původcovského (při čemž stačí dolus eventualis), že stavební plány L-ovy poněkud, ať ku přání Sch-ovu, ať o své újmě pozměnil. Podle toho spočívá právní názor, v němž kotví skutkové zjištění rozsudku o subjektivní stránce činu, obžalovanému za vinu daného, na právním omylu i bylo rozsudek co do výroků, týkajících se §u 51 zákona zrušiti a věc vrátiti do stolice první k opětovnému projednání a rozhodnutí,

poněvadž zbývající zjištění skutková nepostačují, by soud zrušovací mohl sám ve věci nalézt za právo, a je třeba po stránce subjektivní zjištění, prostých právních omylů.

B) Zmateční stížnost státního zastupitelství uplatňuje zmatek podle §u 281 čís. 9 a) tr. ř., napadajíc právem veškeré úvahy, z nichž rozsudek vylučuje skutkovou podstatu přečinu podle §u 53 zák. pův., jako právně pochybené. Nálezací soud vyloučil zmíněnou skutkovou podstatu 1), ježto nemohl nabýti přesvědčení, že si byl obžalovaný Sch. vědom, že svým podpisem opatřuje dílo cizí svým vlastním jménem, 2) ježto pouhé předložení kopií plánů u stavebního úřadu neznámá ještě uvedení díla do oběhu a 3) ježto pohřešuje úmysl, klamati. Než z odůvodnění dotyčných zjištění rozsudku vyplývá, že osvobozující výrok ve všech směrech spočívá na nesprávném právním pojetí dotyčných složek zákonné skutkové povahy. Vědomí pod 1) označuje soud za pochybné, protože Adolf Sch. na plánech L-ových, jež obkreslil, přece jen nějaké, byť i nepatrné změny provedl a protože pokládal za vlastníka stavebníka Artura Sch-a, jenž L-ovi plány zaplatil. Než, nehledíc k otázce souvislosti těchto důvodů, jimiž vlastně odůvodňoval nálezací soud vědomí o zasahování do cizích práv původcovských, jež chrániti § 53 zák. pův. vůbec není určen, se závěrem, soudem tuto z nich odvozovaným, šlo by v případě tom přece jen, jak správně vytýká zmateční stížnost, jen o omyl trestněprávní, jehož nelze se podle zásady §§u 3, 233 tr. zák. ani v oboru zákona původcovského s úspěchem dovolávat. Neboť omyl záležel by jen v tom, že plán, jiným původcem vyhotovený po případě jeho kopie pro nepatrné změny, na něm provedené, a proto, že byl osobou třetí, a ne obviněným zaplacen, není dílem cizím a může býti i za ostatních předpokladů §u 53 zák. pův. beztrestně jménem toho, jenž jej nezhotovil, opatřen.

Mylným jest názor nálezacího soudu pod 2) vyslovený, že uvedení do oběhu ve smyslu zákona původcovského znamená rozmnožování díla a jeho rozšiřování, a že o dání do oběhu při stavebním plánu mohlo by býti proto řeči jen tehdy, kdyby rozmnožen byl za tím účelem, by odevzdán byl osobě třetí nebo dalším osobám, by s ním podle vlastní vůle naložily. Pouhé rozmnožení za účelem provedení stavby — předložení stavebnímu úřadu, podělení osob při stavbě zaměstnaných a p. sem prý nespadá. Uvedení do oběhu, na rozdíl od uveřejňování, odbývání (§§y 23, 31, 37, 40) znamená vůbec každou disposici s dílem, jež činí je osobám třetím přístupným. Může proto státi se po případě i jen vzhledem k jedinému exempláři, aniž třeba rozmnožování díla. I tím, že kopie, jménem obžalovaného znamenáné, předloženy byly toliko stavebnímu úřadu a měly po případě dány býti jen osobám, při stavbě zaměstnaným, staly se osobám třetím přístupnými a mohly býti nejen tyto, nýbrž na základě dalšího jich sdělení i širší kruhy ohledně jména původcova klamány. Proto v tomto zamýšleném postupu zračí se již v §u 53 zák. pův. při správném jeho pojmání vyžadovaný úmysl, uvést dílo do oběhu. Požadavek úmyslu, klamati (ad 3) vylučuje nálezací soud proto, poněvadž účelem §u 53 zák. pův. jest chrániti veřejnost před klamáním zmíněnou činností padělací. Z pouhého předložení plánů úřadu stavebnímu nevyplývá prý však úmysl, někoho o původu plánů klamati, kdyžť stavebník Sch. původ plánů znal; jako stavební úřad působící obecní

starosta však nemůže pokládán býti za onu veřejnost, jež předpisem §u 53 zákona má býti chráněna. I když se připustí, že předpisem, o nějž jde, má býti chráněno obecenstvo proti klamu o jméně původcově, nelze přehlédnouti, že zákon ohledně objektu úmyslu klamati v §u 53 pův. zák. nerozlišuje. I § 35 stavebního řádu stanoví, že plány, jež mají býti stavebnímu úřadu ku schválení předloženy, podepsati jest stavbyvedoucím, jich zhotoviteli, není-li s tímto totožný a pánem stavby. Tím dostatečně zdůrazněn jest zájem stavebního úřadu, by pravého zhotovitele plánů poznal. K tomu přistupuje, že, jak již výše podotknuto, klamáním stavebního úřadu, klamány býti mohou i kruhy širší, jež prostřednictvím osob, předloženými stavebními plány úředně zaměstnaných o nepravém označení původcovu mohou zvědět. Zřejmě tudíž došel nalézací soud ke zjištění chybičího úmyslu klamati jen příliš úzkým výkladem toho zákonného požadavku. Podle toho bylo napadený rozsudek k odůvodněné stížnosti veřejného obžalobce také ve výroku, osvobozujícím obžalovaného ve směru §u 53 zák. pův. zrušiti jako zmatečný. Ježto však soud zrušovací nenalézá v rozsudku zjištěny skutečnosti, jež by mu umožňovaly ve věci samé rozhodnouti, zejména úmysl klamati, bylo věc též v tomto směru vrátiti do první stolice k opětnému projednání a rozsouzení.

Čís. 2057.

Náklady dopravy poraněného k lékaři patří k nákladům léčebním, je-li taková doprava okolnostmi odůvodněna (§ 152 tr. zák., § 1325 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 25. srpna 1925, Zm I 462/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Hradci Králové ze dne 11. května 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem těžkého poškození na těle podle §u 152 tr. zák. a nevyhověl jeho odvolání z výroku o soukromoprávních nárocích. V otázce, o níž jde, uvedl v

d ů v o d e c h:

Obžalovaný se odvolal z výroku o soukromoprávních nárocích, tvrdě, že nebyly prokázány co do své účelnosti a důvodnosti. Zejména prý není odůvodněno přisouzení náhrady za povoz k lékaři, protože poškozený mohl dobře choditi, a bolestné 300 Kč prý bylo přisouzeno nepravem a bezdůvodně vysoko. Než poraněný má zákonný nárok na náhradu léčebních útrat a bolestného (§ 1325 obč. zák.). Náklady dopravy poraněného k lékaři patří k nákladům léčebním, je-li taková doprava okolnostmi odůvodněna. V tomto případě bylo odůvodněno dopravení poškozeného povozem k lékaři, protože byl těžce poraněn. Výši bolestného mohl soudce ustanoviti podle volného uvážení (§ 272 c. ř. s.), maje pro ně dostatečný základ ve znaleckém posudku. Přisouzené bolestné není nikterak přemrštěným se zřetelem na intenzitu poranění. Od-